

DAVACI VE YÜRÜTMENİN

DURDURULMASINI İSTİYEN :

VEKİL :

DAVALI :

VEKİL :

STEMİN KONUSU : 19/04/2025 tarih ve 32875 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmeliğin;

- a) 5. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendinde yer alan "be" ibaresinin, aynı maddenin 5. fıkrasının,
- b) 12. maddesinin 1. fıkrasında yer alan "yalnızca bulunduğu il içinde" ibaresinin,
- c) 15. maddesinin 4. fıkrasının (a) bendinde yer alan "aynı ilde" ve "bir" ibarelerinin,
- d) 31. maddesinin 1. fıkrasında yer alan "be in", "altı ay" ve "iki" ibarelerinin, iptali ve yürütmesinin durdurulması istenilmektedir.

DAVACININ İDDIALARI : Davacı tarafından, **dava konusu Yönetmeliğin 5. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendine yönelik**, önceki düzenlemelere göre dört uzman hekim kadrosu ile tıp merkezi açılabilmesi mümkün iken dava konusu düzenleme ile tıp merkezinin be uzman hekim kadrosu ile açılabilmesinin düzenlendiği, be uzman hekim kadrosu aranmasına ilişkin düzenlemenin hizmet gerekleri ve kamu yararına uygun olmadığı, üç uzman hekim kadrosuna sahip olunmasının tıp merkezinin açılması ve faaliyet gösterebilmesi için yeterli olacağı, uzman tabip kadrosu temininde yaşanan güçlükler ve uzman hekim sayıları gözetildiğinde dava konusu düzenleme ile tıp merkezinin açılması ve faaliyet gösterebilmesinin orantısız bir şekilde zorla tırıldı; **5. maddesinin 5. fıkrasına yönelik**, akreditasyonun gönüllülük esasına dayalı bir uygulama olduğu, akreditasyon artlarına uyumun ciddi maliyet gerektirdiği, özel sağlık kuruluşlarının rekabet avantajı sağlamak ve hasta memnuniyetini kazanmak amacıyla akreditasyona başvurdukları, Sağlık Bakanlığı tarafından halihazırda Sağlık Kalite Standartları rehberi uyarınca kalite denetiminin yapıldığı, dolayısıyla Türkiye Sağlık Hizmetleri Kalite ve Akreditasyon Enstitüsünden (TÜSKA) akreditasyon belgesi almak zorunluluğu getirilmesinin hukuka aykırı olduğu, "TÜSKA akreditasyon belgesi yoktur" şeklinde tabela asılmasının hastalar nezdinde tıp merkezinin standartı düşük bir sağlık kuruluşu olduğu intibası uyandıracak, TÜSKA akreditasyon belgesi olmayan tıp merkezi için Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirimde bulunulacağına dair düzenlemenin maksadının anlaşılacağı gibi bu durumun tıp merkezleri aleyhine sonuçlar doğurabileceği; **12. maddesinin 1. fıkrasına yönelik**, mülga Yönetmelikte sağlık kuruluşunun başka bir ile taşınabilmesine imkan tanınması iken dava

konusu düzenleme ile yalnızca bulundu u il ile sınırlı olarak *ta inabilme* imkanı getirilmesinin kamu yararını ve hizmet gerekleri ile ba da ır bir yönünün bulunmadı ı, Sağlık Bakanlı ının sağlık kurum ve kurulu larının ülke sathında dengeli dağılımını sağlamak hususunda planlama yapma yetkisinin bulundu u, dolayısıyla planlama ilkeleri çerçevesinde belirlenen kriterlere göre sağlık kurulu unun ba ka bir ile ta inmasına izin verilip verilmeyece i hususu de erlendirilebilecek iken dava konusu düzenleme ile bu imkanın tamamen ortadan kaldırılmasının hukuka aykırı oldu u; **15. maddesinin 4. fıkrasının (a) bendine yönelik**, önceki Yönetmelikte tabiplerin çalı tıkları il dı nda ba ka illerdeki sağlık kurulu ları da dahil olmak üzere iki yerde daha çalı abilmesi mümkün iken dava konusu düzenlemede çalı ılacak kurulu un aynı ilde olması zorunlulu u getirildi i, aynı zamanda kadrolu çalı tı ı sağlık kurulu u dı nda bir sağlık kurulu unda daha çalı abilece inin düzenlendi i, uzman hekim sayısının yetersizli i ve kadro temininde yaşanan güçlükler nedeniyle getirilen sınırlamanın yerinde olmadı ı, birbirine çok yakın ehil merkezlerinin bulundu u, büyük ehirlerde ehil içi ula ıma ayrılan vakitten çok daha kısa bir zamanda ba ka ehirlere ula ımın mümkün oldu u, birden çok ehil içerisine alan bazı bölgelerde bran bazında sadece tek bir uzman hekimin bulundu u, bu düzenleme ile bu bölgelerde yaayan vatandaşların hekime ula abilme imkanının kısıtlandı ı, düzenleme sonrasında hekimin kadrolu çalı abilece i özel sağlık kurulu unu seçmek noktasında daha tedbirli davranaca ı, bu durumun ise küçük ölçekli sağlık kurulu larında hekimlerin çalı mak istememesi sonucunu do uraca ı, halihazırda önceki düzenlemelere istinaden açılmı olan sağlık kurulu larının kazanılmı hak ve haklı beklentilerinin korunmadı ı, hukuki belirlilik ilkesine aykırı düzenleme yapıldı ı; **31. maddesinin 1. fıkrasına yönelik**, 5. maddenin 1. fıkrasının (a) bendine yönelik hukuka aykırılık iddialarının bu düzenleme yönünden de geçerli oldu u, uzman tabip eksikli inin giderilmesi ile ruhsatın askıya alınmasına yönelik öngörülen sürelerin çok kısa oldu u, kısıtlı sayıda uzman tabip bulunması ve tabibin kadrolu çalı tı ı il dı nda çalı abilmesinin yasaklanması hususu birlikte gözetildi inde uzman hekim eksikli inin giderilebilmesinin çok daha zorla tırıldı ı, uzman hekim eksikli inin giderilememesi neticesinde ruhsat iptali müeyyidesi uygulanaca ından düzenlemenin kanun ile yapılması gerekti i ileri sürülmektedir.

DAVALININ SAVUNMASI : Davalı idare tarafından, **usule ili kin olarak**, davacı irketin C tipi tıp merkezi sahibi oldu u, 100 m2 kapalı alanda 5 uzman hekim kadrosu ile faaliyet gösterdi i, dava konusu edilen düzenlemelerin mevcut ruhsatı ile faaliyetine devam eden sağlık kurulu u sahibi davacının güncel menfaatinin etkilemedi i, daha sonraki bir zamanda ruhsat yenileme, ta inma veya kapasite de i ikli i gibi hallerde uygulanabilecek nitelikteki düzenlemelerin iptalini istemekte davacının menfaatinin bulunmadı ından öncelikle bu yönüyle davanın reddine karar verilmesi gerekti i; **esasa ili kin olarak, dava konusu Yönetmeli in 5. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendine yönelik**, 09/03/2000 tarihli mülga Yönetmelikte tıp merkezlerinin en az dört uzmanlık dalında en az dört uzman hekim ile faaliyet göstermesi gerekti inin, dava konusu Yönetmelik ile yürürlükten kaldırılan mülga

Yönetmelikte ise tıp merkezinin en az iki farklı uzmanlık bran ında en az 10 uzman hekim kadrosu ile faaliyet göstermesi gerekti inin düzenlendi i, mülga Yönetmelik hükmüne uyum sa lanmasına ili kin olarak verilen süreler içerisinde 10 uzman hekim kadro artının pek çok tıp merkezi tarafından sa lanamaması nedeniyle uzman hekim kadrosunun be olarak de i tirildi i, bu Yönetmelikteki bina ve fiziki artları sa layan tıp merkezlerinin kadro sayıları be e tamamlanmak üzere planlama kapsamında uygun görülen uzman tabip kadrolarının verilece i, sa lık hizmetinin çe itlili i, eri ilebilirli i ve kalitesinin temini için asgari sayıda tabip bulunmasının zorunlu oldu u, mevcut ruhsatlı tıp merkezlerinin bu artı sa lamalarına yönelik bir zorunluluk getirilmedi i, be uzman hekim sayısının klinisyen hekimlerle sınırlı tutulmadı ı, tıbbi biyokimya, mikrobiyoloji, radyoloji gibi klinik dı ı bran ların da be uzman hekim sayısına dahil edildi i, düzenlemenin yasal dayana ının bulundu u, kamu yararına uygun ve ölçülü oldu u; **5. maddesinin 5. fıkrasına yönelik**, söz konusu düzenlemenin temel amacının sa lık hizmetlerinin kalitesinin artırılması, hasta güvenli inin sa lanması ve sa lık hizmet sunucularının ulusal standartlara uygun ekilde izlenebilirli inin sa lanması oldu u, TÜSKA akreditasyonunun, tıp merkezlerine faaliyet yasa ı getiren bir unsur olmadı ı, kalite göstergesi niteli inde oldu u, sadece hastaların bilgilendirilmesinin amaçlandı ı, ayrıca, akreditasyon belgesi almayan kurulu ların Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirilmesinin kamu finansmanının kalitesinin gözetilmesine yönelik oldu u, uygulamada herhangi bir idari ceza veya faaliyetin sonlandırması sonucu do urmadı ı, yalnızca bilgilendirme tabelası ve effalık ilkesi do rultusunda bir kayıt düzenlemesi öngörüldü ü, haksız rekabet ve cezalandırma amacı ta ımadı ı, düzenlemenin ölçülülük ilkesine ve kamu yararına uygun oldu u, TÜSKA'nın sa lık hizmetlerinde kalite, akretidasyon ve hasta güvenli i alanında ulusal otorite olarak yetkilendirildi i, Bakanlıklarının ise sa lık kurulu larının kalite ve standartlarını belirlemek noktasında yetkisinin bulundu u, TÜSKA akreditasyonu için üç yıllık öngörülen sürenin de yeterli oldu u; **12. maddesinin 1. fıkrasına yönelik**, sa lık kurulu larının ülke genelinde dengeli da ılımının esas oldu u, özel sa lık kurulu larının büyük illerde yo unla masının engellenmesi gerekti i, sa lık hizmetinin arttırılmasının gerekli oldu u iller tespit edilerek planlamanın bu do rultuda yapılmasını teminen özel sa lık kurulu larının aynı il içerisinde ta ınabilecekleri yönünde düzenleme yapıldı ı, mevcut binası için riskli oldu una dair deprem raporu sunan muayenehane harici özel sa lık kurulu larının il dı ına ta ınmalarına yönelik bir defaya mahsus izin verilebilece i, davacının daha önceki düzenlemelere istinaden bu konuda mutlak bir hakkının bulundu unun kabulünün mümkün olmadı ı, çünkü daha önceki düzenlemelerde de sa lık kurulu larının ta ınma taleplerine yönelik de erlendirmenin planlama yetkisi bulunması nedeniyle Bakanlıklarının takdirinde oldu u; **15. maddesinin 4. fıkrasının (a) bendine yönelik**, 1219 sayılı Tababet ve uabatı Sanatlarının Tarzı crasına Dair Kanun'un 12. maddesinde tabiplerin en fazla iki sa lık kurum ve kurulu unda çalı abilece inin düzenlendi i, Bakanlıklarının istihdam planlamaları yapma yetkisinin bulundu u, tabiplerin çalı ma yerlerinin planlı, dengeli ve eri ilebilir kılmak amacıyla dava konusu düzenlemenin hazırlandı ı, hekimlerin aynı il içinde biri kadrolu, di eri kadro dı ı

olacak ekilde en fazla iki sa lık kurulu unda çalı abilmesinin hekim verimlili inin artırılması ve hastaların hekimlere ula ılabilirli inin sa lanması amacını ta ıdı ı, dava konusu düzenleme öncesinde uygulamada hekimlerin kadrolarının bulundu u il dı ındaki yerlerde çalı maları ve kadrolu çalı tı ı sa lık kurulu unda fiilen bulunma sürelerinin kısald ı nedeniyle hastaların hekime eri iminde ciddi sıkıntılar ya and ı ı, planlama kapsamındaki sa lık kurulu larının bulundu u illerdeki hekim da ılımının daha dengeli bir ekilde gerçekleştirilmesini sa layarak bölgesel sa lık e itsizliklerinin önüne geçilmesinin hedefledi i, davacı tarafından bazı illerin birbirine yakınl ının gözetilmedi i ileri sürülmü ise de, ülke genelinde uygulanan ve genel düzenleyici kurallar getiren düzenleme ile il bazında farklı uygulamalar getirilmesinin hem e itlik ilkesine hem de planlama disiplinine aykırılık olu turaca ı; **31. maddesinin 1. fıkrasına yönelik**, sa lık hizmetinin süreklili inin sa lanmasının esas oldu u, bu nedenle tıp merkezlerinin aktif olarak en az be uzman hekim kadrosu ile hizmet sunmasının zorunlu tutuldu u, be uzman tabip sayısının kadrolarda uzman hekim çalı tırılması suretiyle sa lanmasının yanı sıra kadro dı ı geçici uzman tabip çalı tırılarak da tamamlanabilece i, pek çok uzmanlık dalının bulundu u gözetildi inde uzman tabip bulunamamas ı gibi bir durumun söz konusu olamayaca ı, düzenlemede öngörülen sürelerin makul ve yeterli oldu u, ölçülülük ilkesine aykırı bir durumun söz konusu olmad ı ı, kadro dı ı geçici çalı ma ile bu sayının tamamlanması açısından belli bir esnekli in sa land ı ı belirtilerek davanın ve yürütmenin durdurulması isteminin reddi gerekti i savunulmaktadır.

DANI TAY TETK K HAK M :

DÜ ÜNCES : Dava konusu 19/04/2025 tarih ve 32875 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Ayakta Te his ve Tedavi Yapılan Özel Sa lık Kurulu ları Hakkında Yönetmeli in; 5. maddesinin 5. fıkrası, 12. maddesinin 1. fıkrasında yer alan "yalnızca bulundu u il içinde" ibaresi, 15. maddesinin 4. fıkrasının (a) bendinde yer alan "aynı ilde" ibaresi yönünden yürütmenin durdurulması isteminin kabulü; Yönetmeli in dava konusu di er kısımları yönünden yürütmenin durdurulması isteminin reddi gerekti i dü ünülmektedir.

TÜRK M LLET ADINA

Karar veren Dan ı tay Onuncu Dairesince, daval ı idarenin savunması alındıktan veya yasal savunma süresi geçtikten sonra incelenmesine karar verilen yürütmenin durdurulması istemi, savunmanın geldi i görülmekle yeniden incelendi, gere i görü üldü:

NCELEME VE GEREKÇE :

MADD OLAY :

Dava; 19/04/2025 tarih ve 32875 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Ayakta Te his ve Tedavi Yapılan Özel Sa lık Kurulu ları Hakkında Yönetmeli in; 5. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendinde yer alan "be " ibaresinin, 5. maddesinin 5. fıkrasının, 12. maddesinin 1. fıkrasında yer alan "yalnızca bulundu u il içinde" ibaresinin,15. maddesinin 4. fıkrasının (a) bendinde yer alan "aynı ilde" ve"bir" ibarelerinin, 31. maddesinin 1. fıkrasında yer alan "be in", "altı ay"ve "iki" ibarelerinin iptali ve yürütmesinin durdurulması istemiyle açılmış tır.

NCELEME VE GEREKÇE:

USUL YÖNÜNDEN:

Davalı idare tarafından, davacının C tipi tıp merkezi sahibi oldu u, halihazırda faaliyetine devam etti i, düzenlemelerden do rudan etkilenmedi i, dava konusu edilen düzenlemelerin gelecekte ruhsat yenileme, ta ınma veya kapasite de i ikli i gibi hallerde uygulanabilecek nitelikte oldu u, davacının güncel menfaatinin etkilenmedi inden bahisle davayı açma ehliyetinin bulunmadı ı ileri sürülmü tür.

2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanunu'nun " **dari dava türleri ve idari yargı yetkisinin sınırı" ba lıklı 2. maddesinde**, iptal davaları, *idari i lemler hakkında yetki, ekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan davalar* olarak tanımlanmış tır.

Hukuk devletinin özünü; devletin hukuka ba lılı ı, devlet organlarının hukukun içinde kalarak i lem ve eylemler yapabilmesi olu turmaktadır. Anayasal bir ilke olarak, devletin tüm faaliyetlerinin yargısal denetime açık olması hukuk devletinin vazgeçilmez bir niteli i olup; yargı denetimi, hukuk devleti ilkesinin en önemli unsurlarından biri konumundadır. Bununla birlikte bir idari i lemin yargı denetimine tabi tutulması için yapılacak ba vurular belirli usuli ko ullara tabiidir. Bu ba lamda bir idari i lemden dolayı iptal davası açılabilmesi için iptali istenilen idari i lem ile davacı arasında bir menfaat ili kisinin bulunması gerekir. dari i lem ile davacı arasındaki ba ı ve ilgiyi anlatan menfaat ili kisi kavramından söz edilebilmesi için; gerek doktrin, gerekse içtihatlar, bu ili kinin me ru, davacıyı etkileyecek bir biçimde ki isel ve güncel olması gerekti inde birle mektedir.

Nitekim, Anayasa Mahkemesinin 18/07/2018 tarih ve 2015/3690 ba vuru numaralı kararında da; *"2577 sayılı Kanun'un 2. maddesinde yer alan ve iptal davasının subjektif ehliyet ko ulu olan 'menfaat ihlali' kavramı; idari makamlar tarafından gerçekleştirilen ancak bireyin menfaatini etkilemeyen, bir ba ka ifadeyle birey üzerinde herhangi bir hukuksal sonuç do urmayan i lemlerin uyu mazlık konusu yapılarak hem yargının hem de idarenin sürekli ve gereksiz bir biçimde me gul edilip i leyemez hâle gelmesini engellemek, bu suretle gerek yargı hizmetinin gerekse idarenin asli görevi olan kamu hizmetlerinin hızlı, düzenli ve etkin biçimde yürütülmesini sa lamak dü üncesiyle davacı ile arasında menfaat ba ı kurulamayan i lemlerden do an uyu mazlıkların esasının incelenmemesi maksadıyla idari yargıya ili kin bir usul kuralı olarak düzenlenmi tir."* ifadelerine yer verilerek sözü edilen

usul kuralının düzenlenme amacı ortaya konulmu tur.

Bu ba lamda sözü edilen menfaat ili kisinin varlı ı ve sınırları ise, her olayda yargı yerince uyu mazlı ın niteli ini ve ilgili mevzuat hükümlerini göz önünde bulundurarak dava konusu i lemin davacının hukuki durumu üzerinde yaratabilece i etki ve sonuçlardan hareketle de erlendirilmektedir.

ptali istenen dava konusu düzenlemeler ile özel sa lık kurulu larına ili kin ruhsat, kadro, ta ınma, kalite standartları, personel çalı ması gibi hususlarda kural getirildi i görülmektedir.

Buna göre; davacının halihazırda C tipi tıp merkezi sahibi oldu u, dava konusu düzenlemeler ile özel sa lık kurulu larına yönelik belli konularda kurallar getirildi i, dolayısıyla Yönetmelik hükümlerinin davacıya uygulanabilir nitelikte oldu u ve hukuki durumu üzerinde etki yarataca ı dikkate alındı ında davacının dava konusu düzenlemelere kar ı görülmekte olan davayı açmakta hukuki menfaatinin bulundu u anla ılmakla, davalı idare tarafından ileri sürülen davanın ehliyet yönünden reddedilmesi gerekti i yolundaki itiraz yerinde görülmemi tir.

ESAS YÖNÜNDEN:

İgili Mevzuat:

3359 sayılı Sa lık Hizmetleri Temel Kanunu'nun 1. maddesinde, Kanununun amacının, sa lık hizmetleri ile ilgili temel esasları belirlemek oldu u; **2. maddesinde**, Milli Savunma Bakanlı ı hariç bütün kamu kurum ve kurulu ları ile özel hukuk tüzelki ileri ve gerçek ki ileri kapsadı ı; **3. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendinde**, sa lık kurum ve kurulu larının yurt sathında e it, kaliteli ve verimli hizmet sunacak ekilde Sa lık ve Sosyal Yardım Bakanlı ınca, di er ilgili bakanlıkların da görü ü alınarak plânlanaca ı, koordine edilece i, mali yönden desteklenece i ve geli tirilece i; **(c) bendinde**, bütün sa lık kurum ve kurulu ları ile sa lık personelinin ülke sathında dengeli da ılımı ve yaygınla tırılmasının esas oldu u, sa lık kurum ve kurulu larının kurulması ve i letilmesinin bu esas içerisinde Sa lık ve Sosyal Yardım Bakanlı ınca düzenlenece i; **(e) bendinde**, tesis edilecek e itim, denetim, de erlendirme ve oto kontrol sistemi ile sa lık kurulu larının tespit edilen standart ve esaslar içinde hizmet vermesinin sa lanaca ı; **(g) bendinde**, Sa lık ve Sosyal Yardım Bakanlı ınca, sa lık ve yardımcı sa lık personelinin yurt düzeyinde dengeli da ılımını sa lamak üzere istihdam planlaması yapılaca ı; **(i) bendinde**, sa lık hizmetlerinin yurt çapında istenilen seviyeye ula tırılması amacıyla; bakanlıklar seviyesinden en uçtaki hizmet birimine kadar kamu ve özel sa lık kurulu ları ile kamu kurumu niteli indeki meslek kurulu ları arasında koordinasyon ve i birli i yapılaca ı, sa lık kurum ve kurulu larının co rafik ve fonksiyonel hizmet alanlarının, verecekleri hizmetler, yönetim, hizmet ili ki ve ba lantıları gibi konularda tespit edilen esaslara uymak ve verilen görevleri yapmakla yükümlü oldukları belirtilmi tir. **Kanun'un 9. maddesinin 1. fıkrasının (c) bendinde ise**, bütün kamu ve özel sa lık kurulu larının tesis, hizmet, personel, kıstaslarını belirlemeye, sa lık kurum ve kurulu larını sınıflandırmaya ve sınıflarının de i tirilmesine, sa lık kurulu larının amaca uygun olarak te kilatlanmalarına, sa lık hizmet zinciri olu turulmasına,

hizmet içi e itim usul ve esasları ile sa lık kurum ve kurulu larının koordineli çalı ma ve hizmet standartlarının tespiti ve denetimi ile bu Kanunla ilgili di er hususların Sa lık ve Sosyal Yardım Bakanlı ınca çıkarılacak yönetmelikle tespit edilece i hükme ba lanmı tır.

Anılan **Kanun'un ek 11. maddesinde de**, "Sa lık hizmeti sunumu ile ilgili tüm i ve i lemler Sa lık Bakanlı ınca denetlenir. Bu hüküm uluslararası sa lık turizmi kapsamındaki her türlü kurulu un faaliyetlerini de kapsar.

Ola anst durumlarda mesle ini icraya yetkili ki ilerce acil sa lık hizmeti ula ana ve sa lık hizmeti devamlılık arz edene kadar verilecek olan sa lık hizmeti hariç, ruhsatsız veya yetkisiz olarak sa lık hizmeti veren veya verdirenler, bir yıldan üç yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır. Özel izne tabi hizmet birimlerini ve sa lık kurulu larını Sa lık Bakanlı ından izin almaksızın aan veya buralarda verilecek hizmetleri sunanlar iki yüz elli bin Türk lirasından az olmamak üzere bir önceki aya ait brüt hizmet gelirinin yarısına kadar idari para cezası ile cezalandırılır.

Sa lık Bakanlı ınca belirlenen kayıtları uygun ekilde tutmayan veya bildirim zorunlulu unu yerine getirmeyen sa lık kurum ve kurulu ları elli bin Türk lirasından az olmamak üzere bir önceki aya ait brüt hizmet gelirinin yüzde ikisi kadar idari para cezası ile cezalandırılır.

Sa lık Bakanlı ınca belirlenen acil hastaya müdahale esaslarına; personel, tıbbi cihaz ve donanım, bina ve hizmet birimleri, malzeme ile ilaç standartlarına uyulmaması hllerinde yüz bin Türk lirasından az olmamak üzere bir önceki aya ait brüt hizmet gelirinin yüzde be ine kadar idari para cezası uygulanır.

Özel sa lık kurulu ları, sa lık hizmetlerine yönelik tanıtım ve bilgilendirme sınırını a an reklam niteli indeki faaliyetlerde bulunamaz. Sa lık hizmetlerinde tanıtım ve bilgilendirme faaliyetleri; adres ve ileti im bilgileri, çalı ma gün ve saatleri, hasta kabul edilen uzmanlık dalları, çalı tırılan sa lık meslek mensuplarının mesleki ve akademik ünvanları ve hizmet verilen sa lık alanıyla ilgili sa lı ı koruyucu ve geli tirici nitelikteki bilgiler ile sınırlıdır. Bu sınırları a anlar ile yanıltıcı, aldatıcı, insan sa lı ını tehlikeye d ren veya haksız rekabet ortamı yaratan fiillerde bulunanlar, yüz bin Türk lirasından az olmamak üzere bir önceki aya ait brüt hizmet gelirinin yüzde ikisine kadar idari para cezası ile cezalandırılır.

Bu maddedeki idari para cezasını gerektiren fiillerin bir yıl içinde tekrarı hlinde idari para cezaları bir kat artırılarak uygulanır; üçüncü defa i lenmesinde ise sa lık kurum ve kurulu unun ilgili bölümünün veya tamamının faaliyeti on güne kadar durdurulur. Aynı isim ve sahiplikte birden fazla sa lık kurum ve kurulu u bulunması hlinde idari yaptırımlar sadece ihlalin yapıldı ı sa lık kurum ve kurulu u ile sınırlı olarak uygulanır.

Bu maddede belirtilen idari para cezalarını vermeye valiler, faaliyet durdurma cezasını vermeye Sa lık Bakanlı ı yetkilidir. Bu maddenin uygulanmasına ili kin usul ve esaslar, niversite sa lık uygulama ve ara tırma merkezleri yönünden Yüksekö retim Kurulunun görü  alınarak Sa lık Bakanlı ınca düzenlenir." hükmüne yer verilmi tir.

10/07/2018 tarih ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan **1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 355. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendinde**, her türlü koruyucu, teşhis, tedavi ve rehabilite edici sağlık hizmetlerini planlamak, teknik düzenleme yapmak, standartları belirlemek ve bu hizmetler ile sunucularını sınıflandırmak, bununla ilgili işlemleri yaptırmak; **(c) bendinde**, kamu ve özel hukuk tüzel kişileri ile gerçek kişilere ait sağlık kurum ve kuruluşlarına izin vermek ve ruhsatlandırmak, bu izin ve ruhsatları gerektiğinde süreli veya süresiz iptal etmek; **(d) bendinde**, hasta hakları ile hasta ve çalışan güvenliğine yönelik düzenleme yapmak; **(e) bendinde**, sağlık kurum ve kuruluşlarının mevzuat ile belirlenen politika ve düzenlemelere uyumunu denetlemek, gerekli yaptırımları uygulamak; **(h) bendinde**, sağlık hizmetlerinde kalite ve akreditasyon kuralları belirlemek ve uygulanmasını sağlamak; **(k) bendinde**, sağlık insan gücü planlaması yapmak, sayı ve nitelik olarak ihtiyaca uygun insan gücü yetiştirilmesi için ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmak; **(l) bendinde**, mevcut sağlık insan gücünü, kamu ve özel kurum ve kuruluşlar düzeyinde planlamak ve istihdamın bu plan çerçevesinde yürütülmesini denetlemek Sağlık Bakanlığı ve Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün görevleri arasında sayılmaktadır.

Aynı Kararname'nin **508. maddesi** ile de Bakanlıklara görev, yetki ve sorumluluk alanına giren konularda idari düzenlemeler yapabilme yetkisi verilmiştir.

Anılan mevzuat hükümleri çerçevesinde, etkin, verimli ve kaliteli sağlık hizmeti sunulmasını sağlamak üzere ayakta teşhis ve tedavi yapılan özel sağlık kuruluşlarının hizmet, tıp teknolojisi, tesis ve personel standartlarının belirlenmesine, teşkilatlandırılmasına, planlanmasına ve bunların açılmasına, faaliyetlerine, kapatılmalarına ve denetlenmelerine ilişkin usul ve esasları düzenlemek amacıyla hazırlanan **Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelik**, 19/04/2025 tarih ve 32875 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Öte yandan, **2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinin 2. fıkrasında**, idari işlemin uygulanması halinde giderilmesi güç veya imkânsız zararların doğması ve idari işlemin açıkça hukuka aykırı olması şartlarının birlikte gerçekleşmesi durumunda yürütmenin durdurulmasına karar verebileceği kuralı yer almıştır.

Hukuki Değerlendirme:

1)19/04/2025 tarih ve 32875 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmeliğin 5. maddesinin 5. fıkrası yönünden yürütmenin durdurulması isteminin incelenmesi:

Yönetmeliğin "**Sağlık kuruluşunun temel özellikleri**" başlıklı **5. maddesinin 5. fıkrasında**, "Tıp merkezi ruhsatlandırıldıktan itibaren en geç üç yıl içinde TÜSKA'dan akreditasyon belgesi almak zorundadır. Akreditasyon belgesi alamayan tıp merkezine, hastaların görebileceği şekilde 'Bu tıp Merkezinin TÜSKA akreditasyon belgesi yoktur' ibareli Ek-16'da belirlenen standartlara uygun bilgilendirme tabelasının asılması zorunludur. Bakanlık tarafından TÜSKA akreditasyon belgesi olmayan tıp merkezi,

her yıl ocak ayında Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirilir." kuralına yer verilmi ; Yönetmeli in eki "Ek-6/A Tıp Merkezi Hizmete Esas Denetim Sorgu ve dari Yaptırım Formu"nun 8 soru numaralı satırında, anılan kurala aykırılı ın tespiti halinde 1. ve 2. tespitte, sa lık tesisinin uyarılaca ı ve on gün süre verilece i, 3. tespitte sa lık tesisinin faaliyetinin 3 gün süre ile durdurulaca ı yönünde idari yaptırım öngörölmü tür.

4 sayılı Cumhurba kanlı ı Kararnamesi'nin, Kırkıyedinci Bölümünde, Türkiye Sa lık Enstitüleri Ba kanlı ına ili kin düzenlemelere yer verildi i; **663. maddesinde,** bu Bölümde, sa lık bilim ve teknolojileri alanında ülkeye ve insanlı a hizmet etmek amacıyla Türkiye'nin rekabet gücünü artırmak ve sürekli kılmak kalkınma planı hedefleri ile Cumhurba kanının belirledi i öncelikleri de dikkate alarak ülkemizin ileri teknoloji ve inovasyon ihtiyacını kar ılamak, yeni ürünlerin üretimini ve var olanların geli tirilmesini sa lamak, ara tırmacılara bilimsel ortam temin etmek, kamu hukuku ve özel hukuk tüzel ki ileri ile i birli i yaparak bilimsel ara tırmalar yapmak, yaptırmak, bu ara tırmaları koordine etmek, te vik etmek, ArGe'lere katkı sa lamak, sa lık bilim ve teknoloji kültürü ile ekosistemlerin geli tirilmesinde öncülük yapmak, sa lık hizmetlerinde akreditasyon faaliyetlerini yürütmek üzere Türkiye Sa lık Enstitüleri Ba kanlı ının kurulması ile te kilat ve görevleriyle ilgili usul ve esasların düzenlendi inin ifade edildi i; **665. maddesinde,** bu bölümde verilen görevleri yerine getirmek amacıyla kamu tüzel ki ili ine, bilimsel ve idari özerkli e sahip, özel bütçeli Türkiye Sa lık Enstitüleri Ba kanlı ının (TÜSEB) kuruldu unun ve TÜSEB'in ilgili oldu u bakanlı ın Sa lık Bakanlı ı oldu unun belirtildi i; **666. maddesinin 1. fıkrasının (f) bendinde,** Bakanlık ba lı kurulu ları, yüksekö retim kurumları ve özel kesim ile i birli i içerisinde sa lık hizmetlerinde kalite ve akreditasyon kurallarının belirlenmesinde Bakanlı a bilimsel katkı sa lamak, sa lık hizmetlerinin akreditasyonu hariç olmak üzere Türk Akreditasyon Kurumuna ili kin Bölümün hükümleri saklı kalmak kaydıyla ulusal ve uluslararası düzeyde sa lık kurulu larını akredite etmenin TÜSEB'in görevleri arasında sayıldı ı; **672. maddesinin 1. fıkrasında,** TÜSEB bünyesinde kurulan enstitüler arasında Türkiye Sa lık Hizmetleri Kalite ve Akreditasyon Enstitüsünün (TÜSKA) yer aldı ı görölmektedir.

31/12/2016 tarih ve 29935 üçüncü mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türkiye Sa lık Hizmetleri Kalite ve Akreditasyon Enstitüsünün Yapılanması ve Faaliyetlerinin Yürütülmesine Dair Yönetmeli in, 4. maddesinde, akreditasyon, enstitü tarafından, önceden tanımlanmı standartlar kapsamında, uygunluk gereksinimlerinin kar ılandı ına dair sertifika, yetkinlik, yetki ya da güvenilirlik belgesi sunulan süreç ekinde; akreditasyon belgesi, akreditasyon denetimi sonucunda önceden belirlenen standartları kar ılama düzeyi açısından ba arılı olan kurulu lara belirli bir süre için verilen onay ekinde; standart ise, kabul edilmı bir kurumca onaylanmı , mevcut artlar altında en uygun seviyede bir düzen kurulmasını amaçlayan, sa lık hizmeti veya e itimi veren kurulu larda ortak ve tekrar eden faaliyetler ve sonuçlarıyla ilgili kurallar, rehberler veya temel özellikleri içeren doküman ekinde tanımlanmı ; **5. maddesinin 1. fıkrasının (ç) bendinde,** akredite edilmek üzere ba vuran sa lık kurulu larını, TS EN ISO 15189 standardı hariç, ilgili

standartlara göre de erlendirmek ve bu de erlendirmeler sonucunda kurulu un ba vurdu u akreditasyon programı kapsamında akredite edilip edilmemesine karar vermenin Enstitünün görevleri arasında oldu u kurala ba lanmı tır.

Yukarıda aktarılan mevzuat hükümlerinden, Türkiye Sa lık Hizmetleri Kalite ve Akreditasyon Enstitüsünün, akredite edilmek üzere ba vuran sa lık kurulu larını ilgili standartlara göre de erlendirilerek akredite edilip edilmemesine karar vermek noktasında yetkisinin bulundu u, bununla birlikte sa lık kurulu larının akreditasyonunun TÜSKA tarafından yapılması gerekti i yönünde herhangi bir zorunlulu a yer verilmedi i anlaşılmaktadır.

Ayrıca, davaya konu Yönetmelikte de etkin, verimli ve kaliteli sa lık hizmeti sunulmasını sa lamak üzere, sa lık kurulu larının hizmet, tıp teknolojisi, tesis ve personel standartlarının belirlenmesine, te kilatlandırılmasına, planlamasına ve bunların açılmalarına, faaliyetlerine, kapatılmalarına ve denetimlerine ili kin detaylı kurallara yer verildi i, bu kapsamda, gerek sa lık kurulu unun açılmasında gerekse de faaliyetlerinin devamında uyulması gerekli kriterlerin belirlendi i, ancak anılan kriterler içerisinde Türkiye Sa lık Hizmetleri Kalite ve Akreditasyon Enstitüsünden (TÜSKA) akreditasyon belgesi alma artının bulunmadı ı görülmektedir.

Davalı idarece, Sa lıkta Dönü üm Programının ana hedeflerinden biri olan nitelikli ve etkili sa lık hizmetleri için kalite ve akreditasyonun sa lanmasına ve hasta ve çalı an güvenli inin teminine yönelik hükümlere i lerlik kazandırmak amacıyla dava konusu düzenlemenin yapıldı ı belirtilmekle birlikte; davacı tarafından, Sa lık Bakanlı ının Sa lıkta Kalite Standartları (SKS) akreditasyonunun da mevcut oldu u, dolayısıyla Bakanlı ın zaten halihazırda SKS kapsamında kalite denetimi yaptı ı yolunda iddialarda bulunulmu tur. Bunun yanı sıra, davalı idarenin savunmasında nitelikli ve etkili sa lık hizmetinin sunumu için yalnızca TÜSKA'dan akreditasyon belgesi alması artı getirilmesinin sebebi, ba ka akreditasyon kurulu larından da bu belgenin alınıp alınamayaca ı hususu ile buralardan alınan belgelerin kabul edilmemesinin gerekçeleri de ortaya konulmamı tır.

Bu haliyle, tıp merkezinin açılması ve faaliyetlerinin devamında aranan kriterler arasında olmayan akreditasyon belgesi alma artının tıp merkezi ruhsatlandırıldıktan sonra üç yıl içinde TÜSKA'dan alınması ve bu belgeyi alamayan tıp merkezlerinin "Bu tıp merkezinin TÜSKA akreditasyon belgesi yoktur." ibareli tabela asılması zorunlulu u getiren dava konusu düzenlemenin sebep unsurunun somut olarak ortaya konulamadı ı, dolayısıyla davalı idareye tanınan takdir yetkisinin hukukun genel ilkelerine, kamu yararına ve hizmet gereklerine uygun olarak kullanıldı ından söz edilemeyece i sonucuna varılmı tır.

Hukuka aykırılı ı bu ekilde ortaya konulan düzenlemelerin uygulanması halinde telafisi güç veya imkânsız zarara sebebiyet verece i açıktır.

Belirtilen sebeplerle, söz konusu düzenlemelerin yürütmesinin durdurulması gerekti i sonucuna varılmı tır.

2) 19/04/2025 tarih ve 32875 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Ayakta Te his ve Tedavi Yapılan Özel Sa lık Kurulu ları Hakkında Yönetmeli in 12. maddesinin 1.

fıkrasında yer alan "yalnızca bulundu u il içinde" ibaresi yönünden yürütmenin durdurulması isteminin incelenmesi:

Yönetmeli in "Birle me, ta ınma ve dönü üm" ba lıklı 12. maddesinin 1. fıkrasında, "Tıp merkezi, poliklinik ve müessese, Bakanlık izniyle yalnızca bulundu u il içinde ta ınabilir." kuralına yer verilmi tir.

Sa lık insan gücünün planlanması ve bunun denetlenmesi konusunda Sa lık Bakanlı ına verilen yetki çerçevesinde sa lık kurulu larının ve sa lık insan gücünün ülke genelinde dengeli da ılımının sa lanması amacıyla planlama yapılması yasal gerekliliktir.

Bu kapsamda dava konusu Yönetmeli in planlamaya ili kin usul ve esasları düzenleyen 8. maddesinin 1. fıkrasında, Bakanlıkça, sa lık hizmetlerinin, demografik yapı ve epidemiyolojik özellikler de göz önünde bulundurulmak suretiyle kaliteli, hakkaniyete uygun ve verimli ekilde sunulması; sa lık kurum ve kurulu larının hizmet kapasiteleri, sa lık insan gücü ile ça da tıbbi bilgi ve teknolojinin ülke düzeyinde dengeli da ılımının sa lanması; koruyucu sa lık ve acil sa lık hizmetleri gibi i birli i halinde hizmet sunumunun gerekli oldu u alanlarda ve sa lık turizminde uygun kapasitenin olu turulması ve kaynak israfı ve atıl kapasiteye yol açılmaması adına, faaliyetine ihtiyaç duyulan sa lık kurum ve kurulu ları ile bunlara ait sa lık insan gücü, tıbbi hizmet birimleri ve nitelikleri ile teknoloji yo unluklu tıbbi cihaz da ılımı alanlarında kamu ve özel sektörü kapsayacak ekilde planlama yapılaca ı kurala ba lanmı tir.

15/02/2008 tarih ve 26788 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan mülga Ayakta Te his ve Tedavi Yapılan Özel Sa lık Kurulu ları Hakkında Yönetmelikte özel sa lık kurulu larının iller arasında ta ınmalarına izin verilirken dava konusu kuralda tıp merkezi, poliklinik ve müesseselerin ancak buldukları il içinde ta ınabilecekleri kurala ba lanmı , böylece iller arası ta ınma yasaklanmı tir. Davalı idarece savunma dilekçesinde, ilin ihtiyacı gözetilerek faaliyette bulunmasına izin verilen tıp merkezi, poliklinik ve müesseselerin il dı ına ta ınmasının planlama ilkeleri gere i uygun olmayaca ı de erlendirmesiyle dava konusu düzenlemenin tesis edildi i belirtilmi tir.

Davalı idare tarafından, sa lık hizmetlerine yönelik de i en ihtiyaçlar ve ko ullar çerçevesinde il bazında güncel durum ve planlama ilkeleri gözetilmek suretiyle tıp merkezi, poliklinik ve müesseselerin buldukları illerden ba ka illere ta ınmalarının uygun olup olmadı ı yolunda bir de erlendirme yapılabilmesi mümkünken, dava konusu düzenleme ile do rudan bu durumların yasaklandı ı görülmektedir. Dolayısıyla, tıp merkezi, poliklinik ve müesseselerin il dı ına ta ınmaları konusunda sa lık hizmetinin sunumu açısından ihtiyaç durumu ortaya çıksa dahi söz konusu ta ınma mümkün olmayacaktır.

Hal böyleyken, sa lık hizmetinin etkin, verimli sunumunun sa lanması açısından illerin güncel ihtiyaçları ve de i en ko ullar gözetilerek ta ınma istemlerinin de erlendirilebilmesi mümkünken, bu ihtiyaçların ve ko ulların göz ardı edilmesi sonucunu do uracak ve sa lık hizmetinin etkin sunumunu güçle tirecek ekilde tıp merkezi, poliklinik ve müesseselerin il dı ına ta ınmaları konusunda yasaklayıcı bir kural getiren düzenlemede kamu yararı ve hizmet gereklerine uygunluk bulunmamaktadır.

Düzenlemenin bu haliyle uygulanması halinde telafisi güç veya imkânsız zarara yol açacağı da açıktır.

Belirtilen sebeplerle dava konusu düzenlemenin yürütmesinin durdurulması gerektiği sonucuna varılmıştır.

3) 19/04/2025 tarih ve 32875 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Ayakta Te his ve Tedavi Yapılan Özel Sa lık Kurulu ları Hakkında Yönetmeli in 15. maddesinin 4. fıkrasının (a) bendinde yer alan "aynı ilde" ve "bir" ibareleri yönünden yürütmenin durdurulması isteminin incelenmesi:

Yönetmeli in 15. maddesinin 4. fıkrasının (a) bendinde, planlama kapsamındaki sa lık kurulu unda çalı an tabip/uzman tabipler ve di tabiplerinin, Bakanlı ın istihdam planlamaları gere ince, 1219 sayılı Kanun'un 12. maddesine uygun olmak kaydıyla aynı ilde kadrolu çalı tı ı sa lık kurulu u dı nda planlama kapsamındaki bir sa lık kurulu unda da kadro dı ı geçici çalı abilece i kuralına yer verilmi tir.

Davacı tarafından, hekimlerin birden fazla yerde çalı abilmesi hakkına yönelik hem çalı lılabilecek sa lık kurulu u sayısı hem de birden fazla çalı manın aynı il sınırları içerisinde olması ekindeki sınırlamaların hukuka aykırı oldu u ileri sürülmü tür.

1219 sayılı Tababet ve uabatı San'atlarının Tarzı crasına Dair Kanun'un -dava konusu düzenlemenin yayımlandı ı tarihteki haliyle- 12. maddesinde, "Sanatını icra etmek üzere bir mahalde kayıtlı olan herhangi bir tabibin bizzat dükkan ve ma aza açmak suretiyle her türlü ticaret yapması memnudur.

(De i ik ikinci fıkra: 21/1/2010-5947/7 md.; De i ik: 2/1/2014-6514/21 md.) Tabipler, di tabipleri ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanlar; 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 28 inci maddesi, 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun ek 27 nci maddesi, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yüksekö retim Kanununun 36 ncı maddesi ile 17/11/1983 tarihli ve 2955 sayılı Gülhane Askeri Tıp Akademisi Kanununun 32 nci maddesi saklı kalmak kaydıyla, a a ıdaki sa lık kurum ve kurulu larında mesleklerini icra edebilir.

a) Kamu kurum ve kurulu ları.

b) Sosyal Güvenlik Kurumu ve kamu kurumları ile sözleşmeli çalı an özel sa lık kurum ve kurulu ları, Sosyal Güvenlik Kurumu ve kamu kurumları ile sözleşmeli çalı an vakıf üniversiteleri.

c) Sosyal Güvenlik Kurumu ve kamu kurumları ile sözleşmesi bulunmayan özel sa lık kurum ve kurulu ları, Sosyal Güvenlik Kurumu ve kamu kurumları ile sözleşmesi bulunmayan vakıf üniversiteleri, serbest meslek icrası.

Tabipler, di tabipleri ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanlar, **Sa lık Bakanlığı inca yapılan istihdam planlamaları çerçevesinde ve ikinci fıkranın her bir bendi kapsamında olmak kaydıyla birden fazla sa lık kurum ve kurulu unda çalı abilir.** Bu maddenin uygulanması bakımından Sosyal Güvenlik Kurumunca bran bazında sözleşme yapılan özel sa lık kurum ve kurulu ları ile vakıf üniversiteleri yalnızca

sözle me yaptıkları bran larda (b) bendi kapsamında kabul edilir. Mesle ini serbest olarak icra edenler, hizmet bedeli hasta tarafından kar ılanmak ve Sosyal Güvenlik Kurumundan talep edilmemek kaydıyla, (b) bendi kapsamında sayılan sa lık kurulu larında da hastalarının te his ve tedavisini yapabilir. ..." hükmü yer almaktadır.

a) 15. maddesinin 4. fıkrasının (a) bendinde yer alan "bir" ibaresi yönünden incelenmesi:

Yukarıda yer verilen, 3359 sayılı Sa lık Hizmetleri Temel Kanunu'nun 3. maddesi, 1 sayılı Cumhurba kanlı ı Karamnamesi'nin 355. maddesi ve bu düzenlemelere dayanılarak çıkarılan Ayakta Te his ve Tedavi Yapılan Özel Sa lık Kurulu ları Hakkında Yönetmelik hükümleri gere i Sa lık Bakanlı ının, mevcut sa lık insan gücünü, kamu ve özel kurum ve kurulu lar düzeyinde planlamaya, istihdamın bu plan çerçevesinde yürütülmesini sa lamaya ve bunu denetlemeye yetkili oldu u açıktır.

Ayrıca, Sa lık Bakanlı ının genel olarak sa lık insan gücünü planlama yetkisine ili kin anılan mevzuat hükümlerinin yanı sıra, hekimlerin birden fazla yerde çalı abilmesine ili kin olarak da 1219 sayılı Kanun'un 12. maddesinin 3. fıkrasında bu istihdam planlamalarının esas alınaca ı belirtilmi tir.

Dava konusu düzenleme ile, tabip / uzman tabip ve di tabibinin kadrolu çalı tı ı sa lık kurulu u dı ında planlama kapsamındaki **bir sa lık kurulu unda da** kadro dı ı geçici çalı abilmesine dolayısıyla iki özel sa lık kurulu unda çalı masına (Bakanlı ın istihdam planlamaları gere ince ve 1219 sayılı Kanun'un 12. maddesine uygun olmak kaydıyla) imkan sa landı ı, dava konusu de i iklik ile planlama kapsamındaki kısıtlı tabip insan gücünün kaliteli ve verimli kullanılabilmesinin, hastaların sa lık hizmetine yeterli ve nitelikli düzeyde eri ebilmesinin amaçlandı ı ve de i ikli in 1219 sayılı Kanun'da yer alan hekimlerin birden fazla yerde çalı abilmesinde Bakanlı ın istihdam planlamalarının esas alınaca ı yönündeki kurala uygun oldu u anla ılmakla anılan düzenlemede kamu yararı ve hizmet gerekleri ile hukuka aykırılık görülmemi tir.

Ayrıca, dava konusu düzenlemenin yürürlü e girdi i tarihten sonra 21/07/2025 tarih ve 7557 sayılı Kanun'un 2. maddesi ile 1219 sayılı Kanun'un 12. maddesinin 3. fıkrasının birinci cümlesinde yapılan de i iklikle, anılan cümlede yer alan "birden fazla" ibaresinin "en fazla iki" ekinde de i tirildi i, böylece kanun koyucu tarafından tabip/uzman tabip ve di tabiplerinin birden fazla yerde çalı masının en fazla iki sa lık kurum ve kurulu u ile sınırlandırıldı ı görülmektedir.

Açıklanan nedenlerle, Yönetmeli in 15. maddesinin 4. fıkrasının (a) bendinde yer alan "bir" ibaresi yönünden, yürütmenin durdurulması isteminin reddi gerekti i sonucuna varılmı tir.

b) 15. maddesinin 4. fıkrasının (a) bendinde yer alan "aynı ilde" ibaresinin incelenmesi:

Yukarıda da bahsedildi i üzere, Sa lık Bakanlı ının, mevcut sa lık insan gücünü, kamu ve özel kurum ve kurulu lar düzeyinde planlamaya, istihdamın bu plan çerçevesinde yürütülmesini sa lamaya yetkili oldu u açık olmakla beraber, Bakanlı ın planlama yapma

yetkisi sınırsız da de ildir. Bu yetki, hukukun genel ilkeleri ile anayasal ve yasal hükümlerle sınırlandırılmı durumdadır.

Dava konusu düzenleme ile tabip, uzman tabip ve di tabiplerinin, kadrolu çalı tı ı sa lık kurulu u dı nda bir sa lık kurulu unda kadro dı ı geçici çalı abilmesinin tabibin kadrolu çalı tı ı sa lık kurulu unun bulundu u il ile sınırlandırıldı ı, bir ba ka ifade ile, hekimin kadrolu çalı tı ı sa lık kurulu unun bulundu u il haricindeki ba ka bir ilde bulunan sa lık kurulu unda kadro dı ı geçici çalı masına olanak tanınmadı ı görülmektedir.

Davalı idare tarafından, dava konusu düzenleme öncesinde uygulamada hekimlerin kadrolarının bulundu u il dı ndaki yerlerde çalı maları ve kadrolu çalı tı ı sa lık kurulu unda fiilen bulunma sürelerinin kısıltı ı nedeniyle hastaların hekime eri iminde ciddi sıkıntılar ya andı ı, dava konusu düzenleme ile bu durumun önüne geçilmesinin amaçlandı ı belirtilmi ancak uygulamada ya anan aksaklıklara ili kin somut bir bilgi belge de dosyaya sunulmamı tır.

Günümüz ehir yerle imleri, ula ım imkanları, bazı yerle im yerlerinin ba lı buldukları ilden ziyade kom u ile yakın olması, tıbbi teknolojiadaki geli meler dolayısıyla sa lıklı hizmetinin mekândan ve co rafyadan ba ımsız sunulabilmesi (robotik cerrahi gibi) vs. hususlar dü ünüldü ünde, hekimlerin hizmet sundukları hastaların yalnızca bulundu u il ile sınırlı olmadı ı, hekimlerin çalı tı ı il dı ndaki illerde ya ayan hastalarının da bulundu u, bu hastalar açısından acil tıbbi müdahale gerektiren durumların ya anabilece i, dolayısıyla hekimin kadrolu çalı tı ı il dı nda ya ayan hastaların hekimin bulundu u ile gelmelerinden ziyade hekimlerin söz konusu hastaların bulundu u ilde hizmet vermesinin, hastanın hekime eri imini ve sa lık hizmeti sunumunu kolayla tıraca nda, bunun da hizmetin gerekleri ve kamu yararına uygun olaca nda üphe bulunmamaktadır.

Bu durumda, hekimin birden fazla yerde çalı masını kadrolu çalı tı ı sa lık kurulu unun bulundu u il ile sınırlayan, bu il haricindeki ba ka bir ilde bulunan sa lık kurulu unda kadro dı ı geçici olarak çalı masına olanak tanımayan düzenlemenin, sa lık hizmetinin etkin ve verimli ekilde sunulabilmesini engelledi i ve hastaların hekime eri iminin kısıtlanması sonucunu do urdu u, buna göre de idareye tanınan takdir yetkisinin de hukuka uygun kullanılmadı ı sonucuna varılmı tır.

Düzenlemenin bu haliyle uygulanması halinde telafisi güç veya imkânsız zarara yol açaca ı da açıktır.

Bu nedenle, Yönetmeli in dava konusu 15. maddesinin 4. fıkrasının (a) bendinde yer alan "aynı ilde" ibaresinin yürütmesinin durdurulması gerekmektedir.

4) 19/04/2025 tarih ve 32875 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Ayakta Te his ve Tedavi Yapılan Özel Sa lık Kurulu ları Hakkında Yönetmeli in; 5. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendinde yer alan "be " ibaresi, 31. maddesinin 1. fıkrasında yer alan "be in", "altı ay" ve "iki" ibareleri yönünden yürütmenin durdurulması isteminin incelenmesi:

Anılan düzenlemeler yönünden, 2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27.

maddesinde yürütmenin durdurulmasına karar verilebilmesi için öngörülen ko ulların bu a amada gerçekte medi i sonuç ve kanaatine varılmış tır.

KARAR SONUCU :

Açıklanan nedenlerle;

1. Davacının yürütmenin durdurulması isteminin **KISMEN KABULÜ** ile, 2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinin 2. fıkrasında öngörülen ko ulların birlikte gerçekte ti i anlaşı ldı ndan, 19/04/2025 tarih ve 32875 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Ayakta Te his ve Tedavi Yapılan Özel Sa lık Kurulu ları Hakkında Yönetmeli in 5. maddesinin 5. fıkrasının, 12. maddesinin 1. fıkrasında yer alan "yalnızca bulundu u il içinde" ibaresinin ve 15. maddesinin 4. fıkrasının (a) bendinde yer alan "aynı ilde" ibaresinin **oy çoklu uyla YÜRÜTMES N N DURDURULMASINA,**

2. Davacının yürütmenin durdurulması isteminin **KISMEN REDD** ile, 19/04/2025 tarih ve 32875 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Ayakta Te his ve Tedavi Yapılan Özel Sa lık Kurulu ları Hakkında Yönetmeli in 5. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendinde yer alan "be " ibaresi, 15. maddesinin 4. fıkrasının (a) bendinde yer alan "bir" ibaresi, 31. maddesinin 1. fıkrasında yer alan "be in", "altı ay" ve "iki" ibareleri yönünden **oy birli iyle YÜRÜTMEN N DURDURULMASI STEM N N REDD NE,**

3. Bu kararın tebli ini izleyen günden itibaren **7 (yedi) gün içinde Danı tay dari Dava Daireleri Kuruluna itiraz yolu açık olmak üzere,** 17/12/2025 tarihinde karar verildi.

Ba kan

Üye

Üye

Üye

Üye

(X)-KAR I OY :

19/04/2025 tarih ve 32875 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Ayakta Te his ve Tedavi Yapılan Özel Sa lık Kurulu ları Hakkında Yönetmeli in;

1) 5. maddesinin 5. fıkrası yönünden yürütmenin durdurulması isteminin incelenmesi:

Yönetmeli in "**Sa lık kurulu unun temel özellikleri**" ba lıklı **5. maddesinin 5. fıkrasında**, "Tıp merkezi ruhsatlandırıldı ı tarihten itibaren en geç üç yıl içinde TÜSKA'dan akreditasyon belgesi almak zorundadır. Akreditasyon belgesi alamayan tıp merkezine, hastaların görebilece i ekilde 'Bu tıp merkezinin TÜSKA akreditasyon belgesi yoktur' ibareli Ek-16'da belirlenen standartlara uygun bilgilendirme tabelasının asılması zorunludur. Bakanlık tarafından TÜSKA akreditasyon belgesi olmayan tıp merkezi, her yıl ocak ayında Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirilir." kuralına yer verilmi tir.

Davalı ..., 3359 sayılı Kanun ve 1 sayılı Cumhurba kanlı ı Kararnamesi hükümleri uyarınca çıkaraca ı yönetmeliklerle, sa lık hizmeti sunucularını sınıflandırma, hizmet standartlarını ve sunulacak hizmetin içeri ini belirleme, de i en ko ullara göre bunları de i tirme konusunda görevli ve yetkili oldu u tartı masızdır.

Ayrıca, 4 sayılı Cumhurba kanlı ı Kararnamesi ve Türkiye Sa lık Hizmetleri Kalite ve Akreditasyon Enstitüsünün Yapılanması ve Faaliyetlerinin Yürütülmesine Dair Yönetmelik hükümleri gere i, sa lık hizmetlerinde kalite ve akreditasyon kurallarını belirlemek ve uygulanmasını sa lamak konusunda Sa lık Bakanlı ının görevli ve yetkili oldu u anla ılmaktadır. Anılan düzenlemeler çerçevesinde, kalite ve akreditasyon kurallarının belirlenmesinde Bakanlı a bilimsel katkı sa lamak, ulusal ve uluslararası düzeyde sa lık kurulu larını akredite etmek görevleri bulunan Türkiye Sa lık Enstitüleri Ba kanlı ının kuruldu u, söz konusu Ba kanlı ın bünyesinde yer alan enstitülerden birinin de Türkiye Sa lık Hizmetleri Kalite ve Akreditasyon Enstitüsü oldu u görülmektedir.

Dava konusu düzenlemenin, belli fiziki standartla ve personel kapasitesi ile sa lık hizmeti sunumu gerçekle tiren tıp merkezlerinde, sa lık hizmeti sunumunun daha kaliteli ve nitelikli bir ekilde sunulmasını sa lamak, hizmet standartlarını yükseltmek amacıyla yapıldı ı anla ılmaktadır.

Buna göre, üst hukuk normlarının verdi i yetkiye dayanılarak etkin, verimli ve kaliteli sa lık hizmeti sunulmasını sa lamak üzere kamu yararı ve hizmet gerekleri güdülerek getirildi i anla ılan Yönetmeli in dava konusu 5. maddesinin 5. fıkrasında bu yönüyle hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Ayrıca, düzenleme ile, akreditasyon belgesi alamayan tıp merkezine, hastaların görebilece i ekilde "Bu tıp merkezinin TÜSKA akreditasyon belgesi yoktur" ibareli bilgilendirme tabelasının asılması zorunlulu u getirilmesinde de, hizmet standardını yükseltmek amacıyla belirlenmi olan ulusal standartları sa layarak akreditasyon belgesi alan tıp merkezleri ile bu belgeyi alamayan tıp merkezlerinin hasta nezdinde bilinebilirli i sa lanarak hastanın sa lık kurulu unu seçme ve seçti i sa lık kurulu unda verilen sa lık hizmetinden faydalanma hakkının etkin bir ekilde kullanılmasına imkan sa landı ı göz

önünde alındı ında, düzenlemede bu yönüyle de hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Belirtilen sebeplerle, dava konusu düzenleme yönünden, 2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinde yürütmenin durdurulmasına karar verilebilmesi için öngörülen ko ulların bu a amada gerçekleşmedi i sonucuna varılmı olup, bu kısım yönünden yürütmenin durdurulması isteminin reddi gerekti i oyuyla aksi yöndeki Daire kararına katılmıyoruz.

2) 12. maddesinin 1. fıkrasında yer alan "yalnızca bulundu u il içinde" ibaresi yönünden yürütmenin durdurulması isteminin incelenmesi:

Yönetmeli in "Birle me, ta ınma ve dönü üm" ba lıklı 12. maddesinin 1. fıkrasında, "Tıp merkezi, poliklinik ve müessese, Bakanlık izniyle yalnızca bulundu u il içinde ta ınabilir." kuralına yer verilmi tir.

Sa lık kurulu larının ve sa lık insan gücünün ÷lke genelinde dengeli da ılımının sa lanması amacıyla davalı idarece planlama yapılması yasal gerekliliktir. Planlama ile sa lık hizmetlerinin kaliteli, hakkaniyete uygun ve verimli ekilde sunulması, sa lık kurum ve kurulu larının hizmet kapasiteleri, sa lık insan gücü ile ça da tıbbi bilgi ve teknolojinin ÷lke düzeyinde dengeli da ılımının sa lanması, kaynak israfı ve atıl kapasiteye yol açılmaması amaçları do rultusunda, faaliyetine ihtiyaç duyulan sa lık kurum ve kurulu ları ile bunlara ait sa lık insan gücü, tıbbi hizmet birimleri ve nitelikleri ile teknoloji yo unluklu tıbbi cihaz da ılımı alanlarında kamu ve özel sektörü kapsayacak ekilde sa lık hizmetlerinin dengeli sunulabilmesi amaçlanmaktadır.

Bu kapsamda, Bakanlık tarafından, sa lık hizmetinin kesintisiz bir ekilde yürütülmesinin temini için planlamaya uyumun sa lanması ve il dı na ta ınma ve birle melerle planlamanın i levsiz hale gelmesinin engellenmesi amacıyla tıp merkezi, poliklinik ve müessesenin sadece buldukları il içinde ta ınabileceklerine yönelik getirilen kuralda kamu yararı ve hizmet gereklerine aykırılık bulunmamaktadır.

Belirtilen sebeplerle, dava konusu düzenleme yönünden, 2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinde yürütmenin durdurulmasına karar verilebilmesi için öngörülen ko ulların bu a amada gerçekleşmedi i sonucuna varılmı olup, bu kısım yönünden de yürütmenin durdurulması isteminin reddi gerekti i oyuyla aksi yöndeki Daire kararına katılmıyoruz.

3)15. maddesinin 4. fıkrasının (a) bendinde yer alan "aynı ilde" ibaresi yönünden yürütmenin durdurulması isteminin incelenmesi:

Yönetmeli in 15. maddesinin 4. fıkrasının (a) bendinde, planlama kapsamındaki sa lık kurulu unda çalı an tabip/uzman tabiiler ve di tabiilerinin, Bakanlı ın istihdam planlamaları gere ince, 1219 sayılı Kanun'un 12. maddesine uygun olmak kaydıyla aynı ilde kadrolu çalı tı ı sa lık kurulu u dı ında planlama kapsamındaki bir sa lık kurulu unda da kadro dı ı geçici çalı abilece i kuralına yer verilmi tir.

Davacı tarafından, hekimlerin birden fazla yerde çalı abilmesi hakkına yönelik olarak hem çalı ılabilecek sa lık kurulu u sayısına hem de birden fazla çalı manın aynı il sınırları içerisinde olması zorunlulu una ili kin hukuka aykırılık iddialarında bulunuldu u

görülmektedir.

Yukarıda yer verilen 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu'nun 3. maddesi, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 355. maddesi ve bu düzenlemelere dayanılarak çıkarılan Ayakta Te his ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kurulları Hakkında Yönetmelik hükümleri gere i Sağlık Bakanlı ının, mevcut sağlık insan gücünü, kamu ve özel kurum ve kuruluşlar düzeyinde planlamaya ve istihdamın bu plan çerçevesinde yürütülmesini sağlamaya ve bunu denetlemeye yetkili olduğu hususu yerleşik Danıştay içtihatları ile sabittir.

Ayrıca, Sağlık Bakanlı ının genel olarak sağlık insan gücünü planlama yetkisine ilişkin anılan mevzuat hükümlerinin yanı sıra, hekimlerin birden fazla yerde çalışabilmesine ilişkin olarak da 1219 sayılı Kanun'un 12. maddesinin 3. fıkrasında bu **istihdam planlamalarının** esas alınacağı belirtilmiştir.

Dava konusu düzenleme ile tabip, uzman tabip ve di tabiplerinin, kadrolu çalıştığı sağlık kuruluşlarında bir sağlık kuruluşunda kadrolu geçici çalışabilmesi tabibin kadrolu çalıştığı sağlık kuruluşunun bulunduğu il ile sınırlandırılmıştır.

Davalı idare tarafından, dava konusu düzenleme öncesinde uygulamada hekimlerin kadrolarının bulunduğu il dışındaki yerlerde çalışmaları ve kadrolu çalıştığı sağlık kuruluşunda fiilen bulunma sürelerinin kısıtlı nedeniyle hastaların hekime erişiminde ciddi sıkıntılar yaşandığı, dava konusu düzenleme ile bu durumun önüne geçilmesinin amaçlandığı belirtilmiştir.

Bu durumda, dava konusu de iklilik ile planlama kapsamındaki kısıtlı tabip insan gücünün kaliteli ve verimli kullanılabilmesinin, hastaların sağlık hizmetine ve hekime nitelikli düzeyde erişebilmesinin amaçlandığı ve de ikliliğin 1219 sayılı Kanun'a uygun olduğu anlaşılmakla anılan düzenlemede kamu yararı ve hizmet gerekleri ile hukuka aykırılık görülmemiştir.

Bununla birlikte, dava konusu düzenlemedeki "aynı ilde" ibaresi, idari yargı denetiminde ölçü norm olarak kullanılan temel ilkelerden biri olan "ölçülülük ilkesi" açısından da değerlendirildiğinde, dava konusu düzenlemenin hekim insan gücünün kaliteli ve verimli kullanılması ve hekim ile aynı ilde bulunan hastaların hekime ulaşabilirliğinin sağlanmasına yönelik amacı gerçekte tırme bakımından elverişli ve gerekli ve orantılı olduğu ve ölçülülük ilkesine aykırı olmadığı sonucuna varılmıştır.

Belirtilen sebeplerle, dava konusu ibare yönünden, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinde yürütmenin durdurulmasına karar verilebilmesi için öngörülen koşulların bu amaçla gerçekte medii sonucuna varılmış olup, bu kısım yönünden de yürütmenin durdurulması isteminin reddi gerektiği oyuyla aksi yöndeki Daire kararına katılmıyoruz.

Üye

Üye

